

Obsah

O autorech	15
Poděkování	17
Předmluva k 1. vydání	18
Předmluva k 2. vydání	19
Předmluva k 3. vydání	21

KAPITOLA 1

Úvod do problematiky softwarového práva	23
Právo informačních technologií	23
Softwarové právo	24
Právo telekomunikační a právo ochrany dat, osobních údajů a kyberbezpečnosti	25
Internetové právo	25
Proč již není softwarové právo u nás v začátcích	26
Právní předpisy softwarového práva	28
Právní předpisy ČR	28
Právní předpisy EU	28
Mezinárodní smlouvy	29
Metodiky provozu a rozvoje ICT	29
ČSN normy	29

KAPITOLA 2

Definice softwaru, práva k softwaru a jeho ochrana, databáze	31
Software a počítačový program	31
Kategorie softwaru	32
Vztah aplikačního softwaru, hardwaru a systémového softwaru	33
Ochrana softwaru	34
Předmět ochrany v rámci vývoje softwaru	36
Koncepční materiály k softwaru	36
Další chráněné prvky softwaru	37
Další možnosti právní ochrany softwaru	38
Práva k softwaru	40
Kdo je autorem softwaru?	41
Osobnostní autorská práva k softwaru	41
Majetková autorská práva k softwaru	42
Omezení práv k softwaru	43
Omezení práv dle § 66 autorského zákona	44
Patentovatelnost softwaru	46
Funkcionalita softwaru a její kopírování konkurencí	47
Databáze a zvláštní práva k databázi	49
Pojem databáze	49
Zvláštní práva k databázi	51

Autorskoprávní a trestněprávní prostředky ochrany softwaru, softwarové pirátství	53
Softwarové pirátství	53
Nelegální software a nelegální užití softwaru	53
Prokázání legálnosti softwaru	56
Proč mít legální software	56
Odpovědnost za softwarové pirátství	57
Kdo odpovídá za nelegální užití softwaru	58
Prostředky ochrany softwaru, autorskoprávní odpovědnost a následky	60
Preventivní prostředky ochrany softwaru	60
DRM technologie	61
Následné prostředky ochrany softwaru	63
Aktivní legitimace – oprávněný (žalobce)	64
Pasivní legitimace – povinný (žalovaný)	64
Autorskoprávní nároky	64
Soudní řízení	67
Správněprávní odpovědnost	67
Trestněprávní odpovědnost	68
Podmínky trestní odpovědnosti	68
Trestné činy související se softwarem	68
Trestněprávní judikatura	70

Zaměstnanci v IT firmě a vývoj softwaru	75
Specifická úprava pracovněprávních dokumentů v IT firmě	75
Důvody zvláštní úpravy v IT firmě	76
Druhy pracovněprávních dokumentů	77
Zásadní otázky při tvorbě pracovněprávní dokumentace	78
Vymezení druhu práce	79
Krizová situace a její řešení	81
Ochrana obchodního tajemství a důvěrných informací ve firmě	81
BYOD neboli užívání vlastních zařízení zaměstnanci	83
Vadné znění úpravy mlčenlivosti	83
Doporučené znění úpravy mlčenlivosti	84
Porušení mlčenlivosti, obrana a právní nároky	85
Monitoring práce zaměstnanců IT firmy	86
Způsoby kontroly zaměstnanců	88
Kontrola firemní pošty zaměstnanců	89
Dovolené a zakázané způsoby kontroly zaměstnanců	90
Sankce při neoprávněné kontrole a při nedovoleném přístupu	90
Judikatura	91
Softwarové pirátství v IT firmě	93
Právní úprava stavu softwarové legálnosti	94
Zákaz konkurence u zaměstnanců	95
Projevy nekalé činnosti zaměstnanců	96

Konkurenční doložka	97
Prevence nekalé činnosti	97
Právní nároky u nekalé činnosti	99
První reakce u nekalé činnosti	99
Judikatura	100
Švarcsystém v IT firmách	102
Definice pojmu závislá práce	103
Problém vztahu IT firmy a zákazníka	104
Dočasné přidělení zaměstnance IT firmy k zákazníkovi	105
Agenturní zaměstnávání	105
Kontrola švarcsystému	106
Sankce za švarcsystém	110
Software jako zaměstnanecké dílo	112
Podmínky pro vznik zaměstnaneckého díla	112
Práva zaměstnavatele k softwaru jako zaměstnaneckému dílu	113
Práva zaměstnance k softwaru jako zaměstnaneckému dílu	114
Zánik či smrt zaměstnavatele a zaměstnanecké dílo	115
Doporučená textace pracovní či jiné smlouvy	116
Následky vadné textace smluv	116
Software jako kolektivní dílo	117
Kolektivní dílo na objednávku	118
Doporučená textace pracovní či jiné smlouvy	118
Následky vadné textace smluv	118
Software jako spoluautorské dílo	119
Práva a povinnosti spoluautorů softwaru	119
Software na objednávku – programátoři živnostníci, IT firma	120
Co znamená software na objednávku	120
Software na objednávku vytvářený autorem	121
Software na objednávku vytvářený IT firmou	122
Varianty vývoje softwaru na objednávku	123
Smluvní zajištění softwaru bez právních vad	126

KAPITOLA 5

Smluvní vztahy v IT – co je na nich zvláštního?	129
Občanský zákoník	129
Stručně k „novému“ občanskému zákoníku	129
Na jaké vztahy se občanský zákoník použije	129
Dispozitivnost občanského zákoníku	130
Slabší smluvní strana a odborníci	131
Předsmluvní odpovědnost	133
Odpovědnost za neuzavření smlouvy	133
Informační povinnost	135
Zahraniční judikatura k informační povinnosti	136
Meze informační povinnosti	138
Informační povinnost objednatele	141
Formy smlouvy, sjednávání smlouvy	142
Forma smlouvy – právního úkonu	142

Smluvní typy a předmět smlouvy	142
Smluvní typy	142
Předmět smlouvy	143
Proč věnovat smlouvám v IT zvláštní pozornost	143
Smlouvy nepojmenované, analogie v právu	144
Právní jistota smluvních stran	146
Zásady správného uzavírání smluv	146
Smlouvy „šité na míru“	146
Týmová příprava smluv	148
Jednota a integrita smlouvy	148
Vymezení účelu a cíle smlouvy	150
Několik poznámek k následkům neurčitosti a nesrozumitelnosti smluv	152

KAPITOLA 6

Distribuce a leasing softwaru	155
Typické varianty distribuce softwaru	155
Smlouva o distribuci softwaru	161
Smluvní typ a předmět smlouvy	161
Práva k duševnímu vlastnictví	163
Exkluzivita, odměna	164
Další obsahové náležitosti smlouvy o distribuci softwaru	165
Leasing softwaru	167
Právní úprava	167
Výjimky licenčních podmínek ze zákazu užívání třetími osobami	168
Možnosti řešení	169

KAPITOLA 7

Ochrana obchodního tajemství a důvěrných informací, smlouva o mlčenlivosti	171
Obchodní tajemství a důvěrné informace	171
Obchodní tajemství	172
Evropská ochrana obchodního tajemství	174
Ochrana obchodního tajemství	174
Předsmluvní důvěrné informace	176
Povinnost člena statutárního orgánu	176
Povinnost nabyvatele licence	177
Judikatura	177
Smlouva o mlčenlivosti	177
Obsah smlouvy o mlčenlivosti	178

KAPITOLA 8

Smlouva o analýze v IT	183
Účel a cíle smlouvy o analýze	183
Zjištění stávajícího stavu IT infrastruktury objednatele	184
Zjištění úrovně využití stávajícího softwaru objednatele	184

Zjištění požadavků a potřeb objednatele – systémová či předimplementační analýza	184
Návrh softwarového řešení	185
Implementační projekt – projektový plán	186
Účel analýzy	186
Obsah smlouvy o analýze	187
Smluvní typ při analytické činnosti	187
Obsahové náležitosti smlouvy o analýze	187

KAPITOLA 9

Smlouva o vývoji a implementaci softwaru	191
Jaký smluvní typ použít	191
Smluvní typ u zhotovení softwaru	192
Smluvní typ u implementace softwaru	192
Rámcové smlouvy	193
Úvodní ustanovení, vymezení účelu a cílů smlouvy	196
Předmět smlouvy	198
Negativní vymezení předmětu smlouvy	199
Doba a místo plnění	200
Upřesnění předmětu smlouvy během projektu	200
Agilní vývoj softwaru	202
Změna smlouvy	204
Dodání hardwaru a softwaru třetích osob	205
Dodání hardwaru	205
Software zhotovitele	207
Software třetích osob	208
Projektové řízení	209
Co by měla úprava projektového řízení zahrnovat	210
Méně je někdy více	212
Změnové řízení, Change Management	213
Školení, dokumentace	214
Školení	215
Dokumentace, návody	216
Předání a převzetí softwaru	217
Dodání a předání softwaru dle zrušeného obchodního zákoníku	217
Dodání a předání softwaru dle občanského zákoníku	219
Akceptační řízení a akceptační testy	221
Formální požadavky akceptačního řízení	222
Provedení akceptačních testů bez účasti objednatele	223
Co je to „prodlení“	224
Následky prodlení zhotovitele	225
Následky prodlení objednatele	226
Předání zdrojových kódů softwaru	226
Úschova zdrojových kódů neboli escrow	228
Součinnost objednatele	229
Právní úprava součinnosti	229
Následky porušení povinnosti součinnosti	231

Cenová ujednání	233
Způsoby sjednání ceny	233
Pevná cena	234
Sjednání způsobu určení ceny	234
Cena určená odhadem	234
Smlouva uzavřená bez určení ceny	236
Cena podle rozpočtu	236
Spravedlivé zvýšení ceny soudem	238
Cena dle výnosů z rozšiřování	239
Změna ceny v důsledku rozšíření/zúžení rozsahu díla	240
Vady a odpovědnost za vady	241
Pojem vada, vadné plnění	242
Co všechno je vadou softwaru	242
Vady zjevné a vady skryté, zkušební provoz	243
Prohlídka při převzetí softwaru	244
Vady faktické a vady právní	245
Nároky z prodlení a nároky z vad	245
Záruka za jakost	247
Vady v IT – zvláštní kategorie?	247
Jak doložit sjednané vlastnosti softwaru	248
Typické oblasti faktických vad softwaru	249
Zahraniční judikatura ohledně vad softwaru	249
Vztah mezi nároky z vad a nároky na náhradu škody pro nesplnění informační povinnosti	253
Výluky z odpovědnosti za vady	253
Vady právní	255
Úprava odpovědnosti za vady ve smlouvě	256
Vztah mezi smlouvou o zhotovení a implementaci softwaru a servisní smlouvou	256
Odpovědnost za škodu	258
Smluvní a mimosmluvní náhrada škody	258
Zproštění se odpovědnosti za škodu dle občanského zákoníku	259
Další možnosti zproštění se odpovědnosti za škodu	260
Limitace náhrady škody dle zrušeného obchodního zákoníku	261
Limitace náhrady škody dle občanského zákoníku	262
Odpovědnost za škodu způsobenou informací nebo radou	262
Ukončení smlouvy	263
Splnění závazku	263
Odstoupení pro podstatné porušení smlouvy	264
Další právní důvody k odstoupení od smlouvy o dílo	264
Vypořádání stran při ukončení smlouvy	266

KAPITOLA 10

Licence a licenční smlouva, free software a Open Source	269
Licence a jednotlivé typy licencí	269
Pojem licence	269
Výhradní a nevýhradní licence	270
Omezení rozsahu licence	271

Typy multilicencí	272
Licencování více typů SW v rámci jedné implementace	275
Licenční smlouva	277
Základní obsahové náležitosti licenční smlouvy	277
Ostatní obsahové náležitosti licenční smlouvy	279
Povinnost využít výhradní licenci, právo odstoupit od licenční smlouvy	281
Způsoby uzavření licenční smlouvy	282
Zánik licence a licenční smlouvy	283
Dispozice s licencí	284
Poskytnutí podlicence (sublicence)	284
Postoupení licence a licenční smlouvy	285
Zástava licence	286
Licencování zahraničního softwaru	286
Kategorie softwaru dle obsahu licence	288
Free software, Open Source	289
Free software	289
Open source software	290
Typy licencí free softwaru a Open Source	291
Komerční využití free softwaru a Open source	294
Licenční viralita a odvozený software	295
Judikatura:	297

KAPITOLA 11

Servis a údržba softwaru	299
Základní pojmy a účel servisu a údržby softwaru	299
Incidenty a vady	299
Účel servisní smlouvy	301
Základní vymezení servisních služeb	302
Customizace a změnové řízení	303
Povaha služby subscription (maintenance)	304
Obsahové náležitosti servisní smlouvy	306
Specifikace servisní činnosti	306
Forma servisní činnosti	308
Kategorizace vad/incidentů	308
Oznamování vad	311
Reakční doba a doba odstranění vady	313
Odstranění vady – vyřešení incidentu	313
Odpovědnost za škodu a sankce	314
SLA	315
Součinnost	316
Doba trvání smlouvy a způsoby jejího ukončení	317
Odstoupení od smlouvy	317
Výpověď smlouvy	318
Vypořádání při ukončení servisní smlouvy	319
Může objednatel nárokovat uzavření servisní smlouvy?	
Může ji poskytovatel vypovědět?	320

Outsourcing IT, SLA, Cloud Computing a SaaS	323
Outsourcing IT	324
Vymezení pojmu, výhody outsourcingu	324
Inominátní smlouvy	325
SLA aneb smlouva o garantované úrovni služeb	325
Dostupnost	325
Předmět smlouvy (SLA)	327
Způsob určení úrovně dostupnosti	328
Projektové řízení a změnové řízení	330
Cenová ujednání, bonusy, malusy	334
Ukončení smlouvy a co bude „den poté“	334
Další obsahové náležitosti SLA	335
Model ASP	335
Smluvní typ v případě ASP	336
Autorská práva v případě ASP	336
Předmět smlouvy ASP	337
Další obsahové náležitosti smluv v modelu ASP	338
Cloud Computing a SaaS	338
Výhody Cloud Computingu	338
Kategorie Cloud Computingu	339
Jak právně uchopit Cloud Computing?	341
Model SaaS	342
Předmět smlouvy SaaS	342
Mezinárodní prvek	344
Odpovědnost za škodu	344
Ukončení smlouvy – co bude „den poté“?	345
S + S (Software plus Services)	345
Přechod do cloudu, migrace dat a dalších prvků infrastruktury objednatele	345
Migrační smlouva	346
Ukončení migrace a transformační projekty	348
Závěrem	348

Datové centrum, bezpečnost dat v Cloudu	351
Bezpečnost dat, hosting a telekomunikační služby	351
Bezpečnost dat a počítačové sítě	353
Smlouva o poskytování hostingových služeb	355
Smlouva o poskytování telekomunikačních služeb	356
Škálovatelnost dat v cloudovém prostředí	358
Nakládání s osobními údaji	360
Odpovědnost poskytovatele hostingů a Cloud Computingu za data	360
Odpovědnost poskytovatele za škodu	360
Smluvní úprava odpovědnosti za ztrátu dat	361
Smluvní pokuta při ztrátě dat	362
Limitace náhrady škody	362
Způsob náhrady škody a její výše	363
Trestněprávní odpovědnost	365

Nakládání s osobními údaji	367
Obecný úvod	367
Základní pojmy Nařízení	367
Působnost aneb na co a na koho se Nařízení vztahuje?	368
Zásady zpracování osobních údajů a práva subjektu údajů	370
Přehled zásad zpracování osobních údajů	370
Právní důvody zákonného zpracování osobních údajů	372
Stručně k právům subjektu údajů	374
Administrativní povinnosti správce	375
Ohlašovací povinnost	375
Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů	375
Pověřenec pro ochranu osobních údajů	376
Záznamy o činnostech zpracování (čl. 30 Nařízení)	379
Předávání osobních údajů do třetích zemí	380
Technická a organizační opatření na ochranu osobních údajů	382
Proaktivní povinnosti správce i zpracovatele	382
Technická opatření	383
Organizační opatření	384
Dokumentace, aktualizace a revize	385
Obecně k technickým a organizačním opatřením	385
Postavení zpracovatele osobních údajů	386
Povinnosti zpracovatele	386
Smlouva o zpracování	386
Odpovědnost, sankce	388
Odpovědnost za utrpenou újmu	388
Správní pokuty	389
Analýza a proces implementace opatření GDPR	389
Mapování nakládání s osobními údaji	390
Rozdílová (GAP) analýza	390
Analýza rizik a dopadová analýza	391
Implementace opatření	392
Specifika poskytovatelů IT služeb	394
Postavení poskytovatelů IT služeb v rámci ochrany osobních údajů	394
Poskytovatel v postavení zpracovatele osobních údajů	394
Poskytovatel IT služeb určených ke zpracovávání osobních údajů	395

IT a veřejné zakázky	397
Zadávací dokumentace	397
Předmět veřejné zakázky	398
Dělení zakázek v IT – analýza a navazující dodávka softwaru	398
Požadavky zadavatele na kvalifikaci	400
Požadavek zadavatele na výhradní licenci	401
Úpravy softwaru zadavatelem a dopad na odpovědnost za vady	401
Požadavek zadavatele na neomezenou odpovědnost za škodu	402
Úschova zdrojových kódů jako ochrana zhotovitele	403

Hodnocení nabídek	403
Změnová řízení v rámci veřejné zakázky	404
Rozšíření systému o další licence	404
Servis softwaru a jeho customizace	405
Stav exkluzivity a předpoklad změny softwaru	407

KAPITOLA 16

Vybrané aspekty krabicového softwaru

a prodeje „použitého“ softwaru 409

Pojem krabicový software a smluvní typ	409
Kupní smlouva s licenčním ujednáním	410
Licenční smlouva	410
Princip vyčerpání autorských práv	410
Co je to princip vyčerpání	411
Užije se princip vyčerpání autorských práv i na software?	411
Prodej technologických kopií a COA štítků	413
Rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 12. října 2016 ve věci Aleksandri Ranksovi, Jurijši Vasilevičsi vs. Microsoft Corp. (C – 166/15)	414
Hranice principu vyčerpání autorských práv	415
Prodej použitého softwaru	416
Starší zahraniční rozhodnutí soudů o prodeji použitého softwaru	417
Rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 3. července 2012 – usedSoft vs. Oracle (C-128/11)	417
(Ne)rozhodnutí německého BGH v případě usedSoft vs. Oracle	420
Princip vyčerpání a software poskytnutý za zvýhodněných podmínek, dělení licencí	422
Technické prostředky ochrany (DRM), smlouva o údržbě a princip vyčerpání	423
Nemožnost převést uživatelský účet	424
Možnost „obrany“ ze strany výrobců softwaru	425
Na okraj: lze přenést výstupy rozhodnutí SD EU v kauze usedSoft obecně na digitální obsah?	427

Závěrem 429

PŘÍLOHA A

Vybraná ustanovení právních předpisů 431

Vybraná ustanovení Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES	431
Vybraná ustanovení Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679	464

PŘÍLOHA B

Informační zdroje 481

Knihy	481
Články	482
Internetové zdroje	484

Rejstřík 485